

Latweefdu Awises.

51. qaddaqahjums.

No. 11.

Treschdeenan, 15. (27.) Merz.

1872.

Redakteeraadreess: Baxtor Salakanowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedicija Bestborn f. (Reyher) grahmatu bohde Jelgava.

Nahdītājs: *Wīšjaunokabs* finnas. *Dashdas* finnas. No kurreenes tas tautas wahds „*Prūfs*”, ja *Wahzifki* „*Preusze*” zehles? Andreja naks. Blebsku stikls. Labbas laimes laffitajeem! Precksh latv. mehmēluri flobbas ic. *Aitildas*. Naudas tīrgus. *Labbibas* un pretckhu tīrgus. *Studdinachanas*.

Wijjaunafahs finnas.

Pehterbürgä 10. Merz 250 Wahzi, kas Pehterbürgä dñshwo, starp scheem Wahzu Keisara suhtiits prinziß Reuß un general v. Werder, Wahzu Keisara dñmchanaas deenu ar leelu gohda maliitu swinnejuschi. Osehruschi wissupapresek us muhsu Keisara Alessandra II., tad us Wahzu Keisara Wilhelm I., us fiesta Birsmarka un veidoht us Wahzu duhschiga faragsweksla wesselibu.

Berline 22. (10.) Merz. Keisars Wilhelms pats wehl tik
neuwefels, ka sawâ dñimshanas deendâ nelahdus laimes wehle-
tajus nau peenehmis.

Zeen lassitaji wehl atminnehs, ka Pruhfschu landagi irr peenehmuschi un apsiyringauschi jaunu skolas usraudzibas liklumus, pehz kurreem skolas usraungi un revidenti netohp waires zittadi ka no waldishanas eezelti un ja waijaga, atkal nozelti. Pehz schi jauna likluma tod nu arri Pruhfschöss jan tohp darrichts un waldiba nozehlußi labbu teesu faktole mahzis-taju, kas sawas skolas nau pehz waldibas patifschanas un tautai par gaismojshamu waldijuschi. Wahzu faktole biskapi isralstijuschi sonahlschanu Zulda pilsehtä, lai tur lohpå ta jauna skolas usraudzibas likluma deht aprunnatohs. Redsesim to tur labbu isgudrohs un waj firstam Bismarkam, tautas lab-llahschamu mesejohi, nepalits atkal wirerohka.

R. S-Z.

Pēterburgas ar. no 7. Merz suno, ka sāniņš deenās buhs minister preekschā ta lecta, deht atvēleschanas ta jauna dīselzella, kas lai wedd no Dīnburgas uz Schauleem un sehnahs ar līniju slakt pee Jelgawas un Leppajas dīselzella.

— Ministerijas rulsi ijrāda, ja 1871. g. irr zaur mihle-
stibas dāhwanahm ween preefch skohlas buhšanas weiksha-
nahs pasmeeqati fahdi 432 tubst. rubl. f.

Nihgas pilseits, gribbedams svehtih feisara Pehtera ta leela 200lo dsmisjanae deenu, bes wissahm tahn leetahm fa: swannischana ar basnizu pulsteneem, uggunis pa eelahm un nammeeem waftara, teesu un skohlu flegschana, nabagu un zeetumneeku meeloschana — wehl par veeminnu schai deenai irr nolizzis 2 stipendijas, katru no 250 rubl. preefch tahdeem, fas Tehrpattas skohmeisteru seminari mahzahs, tapat arri wehl zels weenu aprinta skohlu (Parochialschule) preefch rahtsmuischhu taudibm. us lo tapas ifgaedius 500 rubli dohli. (N. 3.)

— Rīgās latveesku teaterā 19. Mērs tapšoht spēklera drama "Mansfērs" latv. no k. Stahlberga k. Lihdīshūniga latveesku teatera māddona A. Ullmanna k. weetā buhschoht spēkles išrihōschamū māddiht k. Stahlberga k. pate.
(B. i. St. n. 2.)

— Rihgas lohyu aissstabwu beedriba 5. Merz noturrejusi
fawu gadda fayulzi; arri sfhogadd atkal tappa aplohneshchanas
isdallitas tahdeem, kas zaur ihyaschi labbu lohyu lohpschanu
gohdu pelnijuschi. Scho pagohdinaishchanu dabuja Simon Braz
un Anne Pintel no Bez-Gulbenes un E. Bergfeldt, J. Dannemann,
P. Dreymann, A. Jeschinsky un Maria Will no Rih-
gas. Tapat arri wehl daschi polizejas wihri.

Englantes ministeru presidēts 19. Merz dewa senāt to sunnu, ta ta grahmata, ko Amerika Englantei mupat atfuhisjūsi tai Alabamas strihdēs leetā, effoht wissadi draudsigos mīmalkos wahrdōs rafstita, bet ne-effoht weenis prahcis ar Englantes dohmahn. Tā tad nu no Englantes ees aikal preti-ralsts schinnis deenās us Ameriku.

Frantschu waldiba ijdewusi pawehli, ka buhs noturrecht dwechselu skaitischu pa wissu Frantziju.

No Brāflījas raksta, ka Brāflījas ķeisars, kas išbraučis pa Eiropu sehrst, tohvoht Aprīla beigās mohjā gaidītēs. Wissa waldibas darrīšana pastarpam stahwejusi prinzeses ķeisara angstas meitas rohkās. Wina gan irr apprezzeta ar Gu grafu, bet semme uš tam sīpri luhko, ka waldiba til noteek zaur pasdru krohna mantineezi un newarroht arri it ne par tāhdu leetu fuhdscht. S.

Daschadas sunas.

No eelschlemmeh.

Baltijas domehnu waldiba leekoht wissus russus
preeksch tam sagattawoht un grahmatas norikteht, ka war-
retu wissu weegli isdarriht, ja jau nahloshā laikā krohna
mahju pirkšanas kontrakti preekschā nahktu. Vehz teem
sagattawoteem formulareem effoht gaidams, ka ta mahju
dšimt yeederriba buhs nodibbinata us to weenu semneeku
kahrtu. Kas fawu mahju nopirzis un arri pa wissam aif-
malkfajis newarr viunu zittam, ka tik ween ohtram sem-
neekam pahrdoh. Lihds schim warreja kahrtas, kas pee ta
nowadda peerakstahs, weenalga kahdas kahrtas, semneeku
semnes gabbalus par dšimteem pirk. Arri preeksch muisch-
neeku muischahm tas liklume jau irr nozelts, ka taks tik
warr staigaht zour taks weenas paschas kahrtas rohkahm.

Kuldīgas aprīki Weesfalu brihwzeemā 20. Febr.
laudis paschi zitteem par preeku irr teateri spehlejuschi.
Tahs 3 luggas, kas tappa israhditas, bij: „Istabā ar
2 gultahm“ „Paſcha audiňahs“ un „Sullainis par da-
teri!“ Wakkars mēsl tappis parwadihts ar dseedaſchanu
un no jauneklu pusses ar danzofchanu un no jauna wiſſeem
weeſeem iſrahdijis, zik jaunkāti irr tahdi gohdigi preeki ne
ka tee agrakee tumſchu laiku preeki. Waj neskann jaunkāti

sinnas, kā pat no L. pusses, kur Latweeschi ne wis ar leelu tehrsefchanohs bet ar sawu wissadi jauku išweschanoħs naturejuschi weesbas walkaru, pee kurra paſchi leelmanni nau atradduschi ko fmahdeht?

Par peelikumu un iſſlaidoſchanu tahn ſianahm, ko Latv. aw. Nr. 7. A. U. k. par Feiſkas Latweeschu dſihwi dewis, gribbam te wehl paſneegt pahri wahrdus, ko zits Kursemmes brahliſ S. H., kam Feiſka raddi un kas ar teem ſtahw ſafinnoſchanā, par turreni gribb peeminneht. Winnum leekahs, ka U. k. par dauds to behdigo pufi ween preefchā zell, kur tomehr buhtu arri dascha ſlavejama leeta gan peeminnama. Ultradifchoht zil daschu, kam arri ittin labbi klahjabs. Kas to gruhtu eefahlkumu tik warroht pahrzeest, pee kam sinnams labba teefā mantas effoht waijadſihgs, tas atrohdohit gan dauds weglaku dſihwi. Lai uſluhkojoht, kā Latweeschi bijuschi gehrbti, ko ehduschi, kad turp nogahjuſchi un kā taggad gehrbti un dſerr sawu tehju un kaſju un ehd fmalku kweeſchu maiſi. Un neween tas, bet winneem irra fawa jauki aplohpata baſnizina, kur lihds or mihiſu ehrgeļu ſkannu warr Deewam kalpoht; arri ſkohlas nams tohpoht jau buhwehts. Kas ſinn waj pee mums wiſſur to warroht redſeht?! Pebz muhſu dohmahm ſchihs diwejadas ſinnas nau weenās pret ohtrahm. Sinnams ka abbejadu klahſchanohs arri tur atraddihs. Gelsch tam irr abbi weenis prahcis, ka tur pee eefahlſchanas irr ſtipri mantas waijadſihgs, zittadi ja-eet zittam par kalpu. Bet zilkeem tad, kas daschu reis runna no eefchanas, irr ta naudas fauja pee rohkas?! Un ja no Feiſkas pusses netruhkf arri labbu ſinnu, waj tad nereidam muhſejus arri us dauds behdigakeem ſtuhreem aifklidhus, no kurrenes it nekahda labba ſiana ne-atnahk. Ta-pebz newarram mittetees fault: Ja kas gribb eet, lai eet, bet papreefchū lai apſwerr sawu ſpehku un taħs gaidamas gruhtibas.

Behterburga. Ta komiſſione preefch jauneeim karra ſpehla likkumeem irr taggad ar to darbojuſees. Faſtahdidama toħs likkumus preefch walts ſpehla (Landwehr) jeb militiſchu buhſchanas. Lai tas reſerwu karrafpehks, us biſte-tehm atlaiſts, warretu waijadſigā briħdi, jaunus ſpehluſ ſmeltees, gribb preefch tam fataiſiħt wiſſus toħs jauneklus, kas pee lohſefchanas zaur to ailek, ka wairahk irr fanahkuſchi, ne kā preefch karra pulkeem waijaga. Scho reſerwes fħikkru (no 110 lihds 130 tuhkf.) gribb tad karra laikos nemt klaht lai pilda dasħas deenesta weetas walſti, kur saldatu waijadſeja. Paſchōs dediġakajds briħſħos warretu toħs arri karra ſpehla eepulzeht. Scho reſerwes rekruschi eefkohloſchanu raundihs ta iſdarriħt, ka netohp ne laik ne nauda dauds teħretha. To ſaſaukſchanu pa laikmettahm neturr par derrigu. Peetiks, kad fħoħs reſerwoneelus tik dauds maſ eelausa deenesta buhſchanā un eeroħiſchu walkaſchanā. Preefch tam peetikſhoht dauds ja 3 nedekas; par to laiku par uſturru gahdahs frohniſ, mundeera newaijadſehs, latr palek ſawās drehbēs; pebz fchi laika lai eet latr mahjās. Arri us to gribb gahdah, ka taħs eefaukſchanas noteek taħda laika, kur ſemkohpſchanu netohp zaur to aiflaweta. Arri frohni taħda eefaukſchanu pa gaddu dauds ja 400 tuhkf. r. maħfaſhoht.

— „Wald. ſinn.“ raksta, ka muhſu Rungs un Keiſars ar sawu Keiſara ſamiliju 4. Merz. ſeemas pilo bañiżā irr pee ſwehta galba bijuschi.

— Danzijas birgermeiſteris ſħe irr abbrauziſ gribbedams iſgahdoht, ka no Danzijas uſ Warſchawas warr dſeljizzettu taift.

Kiſewa heidsamajā koleera fehrgas laika tružiſ ſlim-neeku kohpeju. Us generalgubernatora pawehli nehmuschi paſihgā dasħus no arreſtanee, kas gohdigaki wedduſchees. Kā zitti kā arri winni dabujiſchi labbu maſku par sawu puhiunu. Pebz pahrzeesta fehrgas laika generalgubernators 29 taħduſ arreſtantus, kas firidi un zittadi wissadi gohdigi rahdiuſchees irr preefch apschehloſchanas preefchā zehliſ un to atbildu dabujiſ, ka uſ Keiſara pawehli ſchein arreſtanee tas zeetuma laiks uſ pufi pa-iħſinahts.

Pleſkawas gub. Opotſchā ſtahw festais kahjen, reſerwa battalions. Us fawu komandeera uſweddiņaſchanu ſoldati ſew irr eeriktejuſchi teħjas walkarū, kas ik ſweħħideenās walkarū toħp noturreti. Pahri ſtundas toħp uſ to no-litka, ka ſoldati dabuħni dasħadas preefchlaſſiſchanas dſirdeht, ko no wirħnekk ween ūn oħtre turr. Pebz tam tad pawadda to walkaru gohdigas pahrrunnas un draudigā kohpu buhſchanā. Soldateem fahkoħt taħdi preeki toħti patik un arween masakl kahrojoh pebz dſer-ſchanas un zittadas netiklibas laika kawleem.

R. un S. nowadda (Kursemme) laudis wehl arweenu to nejauku, pagonu laiku eeraddumu kohpj. ka ſawus lihkuſ uſ kappeem weddani neſs uſ kappeem lihdiſ brandwiħna butteles un piħragu fuſſes. Mihiſi koutini, waj tad Juhs pateesi effat kā badda iſmirruſchi, ka neſpehjat ar eħdeenu un dſħreenu nogaidiħt, kamehr ſawās mahjinās buhfeet pahrbraukuſchi? Kad Juhs ſinnatu, kahds mums wiſſiem zittein Latweescheem kauns dſirdeht, ka Juhs tik neſpehzi, wezzu netiklibu atmett, Juhs pateesi to reis atfweestu un apraklu gohdigi deewawahrdeem klausidamees ſawus mihiſus aifgahjuſħus, kā wiſſur zittur to darra un launetoħs uſ kappeem brandwiħnu un rauſħus arri prahha nemt. Ja nellauſiheet, tad peedfiho ſeet leelaku launu. S.

Padoħms ſemkohpjeem. Sirnis mums gan katra m iſ ſtah labbi paſħtam; arri warr fazzih, ka wiſſiſ ſemkohpja wiſmihi laikis ehdeens. Bet kad nu ſirni daschu gaddu ne-iſdohdahs zaur to, ka pawaffarā ſalna, flapjums un leels ſauſums maita ſirni feħju, aiflawe augħiſchanu un padarra feħju ne-augligi, lai gan ſemme un feħkla bij jo teizama. Tas jau allasħ goddahs, ka ſirni feħja, — wiſwairahk, kad ta ſanahkuſi, — zetkās pawaffarā noſalst, waj no ſprad scheem jaunahs lappinās teek nokrimiſtas, ka tikkat flumberi ween ailek un feħjai ja-eet voħſta. Tadeħk laffitaji gan neueriſ par launu, kad teem ſħe kahdu padoħmu preefch ſirni-feħjas pagħlabba ſchanas preefchā zellu.

Ja effi sawu ſirni laiku apfeħjiſ, cearris un no-ezżejjiſ, kad gan labbi darrifi, kad uſ ſirni iſweddiſi ſmal-faſmus un toħs uſ ſirni-feħju iſlaifis; zaur to tad ſirni-feħjai pawaffarā leelais fastums tik lehti nepekkluħt klaht, ſemme tik drihs ne-iſkalihiſ, bet peeturrihs ilgaki

mitrumu, sehja spirgtali augs un no leelahm falnahm tik drīhs netiks aisenemta.

Es ar falmu apkaisishanu pehrn pawaffar prohwi esmu taifis. Kā man isdewees, par to laffitajeem te gribbu sīnau doht.

Isgahjuscho pawaffar 1871 ismelleju semmi preefch sīnu sehshanas, kas bij neweenadas semmes sortes, un to ar diwi puhti sīnau apsehju. Beenu puhti apkaisiju ar minneteem falmeem, oħtru puhti aktahju pawissam nekaistu.

Tas ar falmeem apkaisita ishru sīnu isdewa 12 puhti graudu, un oħtes, ar falmeem ne-apkaisihs puhrs newena — pat seħħlu paħpheleju. Preefch tohs ne-apkaisihs falna aisenhma, peħz ismettahs spradshi un nolimta pehdejo lappinu, ta ka bij ja-isarr; bet oħram puhrum turpat blaġku buħdamam netikka newena lappina aisenemta.

Sawu, ar falmeem apkaisito puhra plahwumu ruden apskattidams, atminnejohs S. Klewers f. wahrdus: „Nabadsiba irr latra flink draugs un tħallibai staiga pakkag bagati angli. Bes darba un fweedreem neweens maises ne-ehdihs!“*) J. Ohsol.

No ahsemmehm.

No Berlines sunno, ka tas apzeetinatais apteekeris Westerwell, no kurra dohmaja, ka tas nedarbu dohmas pret Bismarku prahħa neħmis, irr truhklosħu peerahħi schanu deħħi atħal walla palaiss.

Kelnes erzbiskays irr 4 Bonnes augħstahs skohla professeerus, kas istekkischi, ka netizz pahwesta nemaldib, no kottolu basużas iſſuħni.

Spanijas kieniñsch fawwak sawus farra pulkus kohpap ap Madridi, jo nemeerigee pawalstneeki darra dasħas raissen.

Pisä ekkjeh Italijas, 10. Merz irr mirris, tas agrakjós gaddos dauds veeminnetais wiħri Mazzini, kas neveuksdams us to strahdojs, ka warretu wiċċu Italiju weenā waliski fawweñoħt, bet ne wiċċi appakħi wena waldejja, bet weenā leelā republikā. Kad nu redseja, ka ar to nodohmu neisdewahs, tad wiċċi pamaġit im atwilħihs il-kunċi, kamehr tagħad beidsoħt, no daudseem jau aisejji, vee muhixigas duffas aisanġajha.

Wersallà Englates krohna prinjis bissi us pahri deenahm pażemotees abrauziż; aymekkis Franzijas waldejeku Ħjeru un għażiż kahdos stundas pallaufiexx tautas sarūlzes pilli, bet tur patlabban runnas fungi biji ta' weens pret oħtreem efillukschi, ka bijinej jaġi kittam kloxfiexx.

Pa Franzijas dasħadahm puċċehm nupat weens Englandetts iſtaigajees un sunno kahdai Englates awisei, ka labbu atraddi. Pa wiffahm semmakhm laiħu kahrtahm dauds runnajsoħt no Napoleona, bet arri tif-paċċu. Daudsi staigajsoħt apkahit rakħsus un apfoħlišħanu paċċu isħolli, ka ja Napoleons atpakkat tif-sħoħt, tad wiċċi ar wiffahm spieħi kahdha. Weħħadha kahrtahm, wiffas winnu nastas weegħlinadams. Taħbi waħrdi patihk un radda dasħu draugu. Oħra

partija, brihwvalstneeki no Gambetta s-wadditi strahdajoh atħal droħschi pa pilsehteem un pee pusturriġeem, teem sawu mel dinu emahżidami. Bet partijas weħl eimoh ta' jukku jikkah, ka newarroħt nemas weħl nojehgt, kas ihxi or Frantsu waħdibu buhs. S.

No turreenes tas tanta wahrdi „Pruhjiss“, pa Wahzifki „Preusje“ zehlees?

Skaidra leeta, ka starp wissahm Wahzu għilhom Pruhjus għilts irr ta' pirma un stipraka. To wiċċi azzihom redsoħt parahdijuschi, speħzigo Austriju un ne-ilgi peħz tam weħl speħzigalo Franziju u swahredami. Gan Fransu deewsgan isleelabs, fewi paċċus nofauldami par „leelo tautu“. Bet wiċċi tomeħr kauna palikkuschi.

Un wiffa Wahzsemme ar labbu prahħu atħiġi, ka Pruhjus starp wissiem Wahzeeħcheem tee pirmee. Jo Wahzsemmes firri Pruhjus kieniñam ar preeku Wahzsemmes feisara kroħni u galwu likkuschi un Wahzu tautas ar to newen pilnā meerā bijuschi, bet turklaħt weħl jaunom feisaram u sgawilejuschi.

Latweeschi turppetti irr mass tautas skaborgs un Widsemme un Kursemme nau zits neħas kā leelas Krewijas mass stuħritis. Tad nu muħku mihiu Baltiju ar Pruhjus nemas newarram liħdsnaħt.

Kad to weħra nemmam, ko nupat tikku fazzjis, tad-għiġi ehrmig iż-żanneħ, ko nu teiħi: Tagħġadnej Pruhjijai irr tas pats tautas wahrdi, kas fennahk Latweeschi weżżeħweem bija. Pruhjija, ar kurru wahrdi tagħad Wahzsemmes wiċċepħigaka tauta leelabs, nou neħħħihs Wahzu wahrdi, bet drisħiħi par Latweeschi wahrdi zeenijam.

Tiklab Pruhjijas wahrdi kā Pruhjijas semme un tauta newenam Latweetim nedriħk fweħħas buxt. Jo Latweeschi jau irr taħbi leelas tautas sars, kas fennahk tagħġadnej Pruhjiju apdixi. Ir Latweeschi weżżeħhu, to wezzu Pruhjus, walloda minn is-siħħa. Pee Bielenstein mahżiż tħalli efti redsejix wezzu Pruhjus wallodas wahrdnizi. Ka fchi weżza Pruhjus walloda tagħġadnejas Latweeschi wallodas maħtej ir, to wallodas pratteji un ismekletaji labbi sinn, lai gan Latweeschi walloda kipri pahrweħtu fees zaur to ka veenhemu dauds Krewwu un Wahzu wahrdus un iħvauxi dauds Lihwi wallodas wahrdus. Jo agrakħ Widsemmes wiś-żelexa daxxa no Libweem biż-żebi apdixwot, kas no Latweesħeem isdeldeti tikkuschi, proħti żaur to, ka Lihwi pamaġit kieni ħażżeen. Par ko gan jaħbi-nahs, kad gaumā leekam, ka Lihwi bij Igganu raddi un ka starp Latweesħeem un Igganu jau sen laiķem naids waldija. Tomerħi Lihwi ar labbu likkuschiex pahrti tħalli, Lihwi kā fakkoh sejjim pefawwina damedes arri dauds Lihwi wahrdus veenhemu.

Tas wahrdi „Pruži“ un „Pruzzia“ wiċċipra roħ-dahs vee Dahnu rakħstinekeem op 1220. Weħħadha f'idis wahrdi wiffa Eiropa tikkha bruhħekts, iħvauxi no Wahzu brunninekku be'eribas jeb ordena. Schi brunninekku beebrikha wezzu Pruhjus pahrwa reja, zilltu ar soħbini

un ugguni pehz winnu laiku bresmigas mohdes isdeldeja, atlifuschohs pahrvahzina ja.

Schi wezzo Bruhfchu pahrvahzina schana lihdinajama Lihwu pahrtaijishanai par Latweescheem. Tirkat Bruhfjā kā Baltijā ta pahrvahzina nenotikka wiš peepeschī, bet pamasitikam, zaur gaddu simteneem.

Bruhfjā daschā apgabbelā wehl isgahjuščā gaddu simtē mahzitajeem basnizā „tolki“ bij slabt (no tulkoht), kas Wahzu spreddiki Bruhfchu wallodā pahrvahzla.

Tas wahrdes „Pruzzī“ irr wezzo Bruhfchu wahrdes un iszeffoħs no wezza Bruhfchu wahrdha: „prutu“. Kats Latweetis fħo wahrdū pañibst par sawu pederrumu. Jo „prutu“ ne-eesħme jittu uku kā muhżu „prast“. Tad nu „Pruzzī“, jeb pehz muhżu taggadejas lohzishanahs „Brufschī“ irr laudis, kas stary jittahm tumshahm tau-tahm spihd, „prahħiġi“, tas irr: gaħschī buhdami.

Waj ta nau sawada leeta, ka taggadeju Latweeschū weżżejwi 1000 gaddus atpakkat neween pañchi fewi par gaħsheem, prahħiġem zilwekeem turreja, bet ka wiffa Eiropa winnaus par tahdeem atsinna?

Jo wezzi Bruhfchi, siħtara juhrmallas apdihwotaji jau Tazita laikos bija flameni un prahħiġi laudis, ihpañchi eekħi tizzibas leetahm. Wiffas kaimina tautas tizzibas gudribas pehz Bruhfchus atsinna par meistareem. Ne-kur tabda flawena deewakalpoñschana nebiha, ka pee siħtara juhrmallas.

Ar to arri labbi fa-eet kohpā ta teika, ka Widewuts- wezzu Bruhfchu un tadeħl arri Leifchu un Latweeschū zeh-lejs, arri deewakalpoñschana pa fahrtam jaunpedsimmu fħai tautai eetaisja. Jo zaur to teek parahdihs, ka jau wimmoħs wezzjōs un tumshħos laikos schi tauta eekħi tizzibas teetahm mahzita un tadeħl prahħiġa biji.

Tāpat ar to labbi fa-eet ta tizzibas un deewakalpoñschanas mihleſtiba, kas Latweeschū tā kā eddimmu un lurras fakne paganu laikos meljejama. No ſen laikeem schi tauta ar mihleſtibu darbojabs ar tizzibas leetahm un toħs tizzibas fluddinatajus tik leeliski goħdinajsa un zejnija, ka fewim ne-ezechla taħdu walidischana kā zittas tautas, bet garriġu walidischana. Jo Kieħwe, wiffu wezzu Bruhfchu tautu galwa, wairahk ußkattam kā garriġgs teħwix jeb wiffaugħtakais preesteris ne kā Lehniscħi.

„Waid“ wezzu Bruhfchu wallodā eesħħme finnajt, wiſſen. Widewuts eesħħme: sinnatnibas meistars. No taħs faknes „waid“ arri zeblees tas wahrdes: Waidelotti, kas eesħħme wezzo Bruhfchu un arri Leifchu un Latweeschū preesterus.

Pierson sawā grahmatā par wezzeem Bruhfcheem, furrai tas ustraktis: Elektron un no lurras fħahs leetas eżmu fmehlis, lo lassitajeem tē eżmu preekħxā zehlis — Pierson dohma, un mannix leelħabs, ka wiħram taifniba, ka tas wahrdes „Pruzzī“ paprekkx teem ju ħrmal las apdihwotajeem doħts tizzis no teem tautas lozze-kleem, kas wairahk us widdu, beesds mesħħos un purwōs d-iħxwojuschi.

Pee juhrmallas arween fmalkaka buħxħana un wairahk garrigas skaidribas ne kā purwainas un meschainas eekħi hemmes dallas. Bruhfchu semmex juhrmalneeki jau

it wezzjōs laikos ar Schleswigu andelejuſħees. Un zaur andeli finnams katra reiſ eeraſħas paleek fmalkakos un skaidribas un dasħadas finnajħanas un gudribas no weenas semmex u ohtru zaur andeli teek ewestas.

Tad nu jau tadeħl faprohtans, ka tee mesħohni, kas eekħi hemm ċiex d-dibba, juhrmalnekk turreja par prahħiġem zilwekeem un toħs arri ta nosauza.

Turklaħt nau ja-aismir, ka ta gudriba, deħi la fħee juhrmalneeki bija taħdi flameni, peekħrahxs ppee tizzibas leetahm. Jo tizzibas leetas taħ irrah wiśwarriġ għalaks un wiċċaw jidu għal-ihha, kas zilwekam warri bukti fħinni pañauli, kadeħl ihpañchi wezzjōs laikos taħs tautas wiċċur geldeja par wiċċugħdrakahm, kas spihdeja eekħi tizzibas finnajħanahm.

Tad nu tee wezzee Bruhfchi un ihpañchi tre juhrmalneeki teek nosaulti: „Pruzzī“ tapexx La winni iħpañchi eekħi tizzibas leetahm prahħiġi biju fħi.

Loi nu Deewi doħi, ka ta tizzibas mihleſtiba, ko Latweeschū no wezzeem Bruhfcheem eemantojuschi, nesuh-daxx zaur to leelaku gaħschum, kas tagħad flawhehs Deewi Latweeschħos fahk zeltees. Gaħschumis preekħx fħo laižib furomis irra wajjadis, tikkat wajjadis fahls un maise. Kad tik ween pañauliħgs gaħschumis ne-aisteek to garrigu gaħschum.

Ja, lei fħi tizzibas mihleſtiba, no lurras Latweeschū 1000 gaddu laikos wiffai tumfibai par spiħti nau fħl-kieku, arri pastawu gaħschum laikos!

Audreja nakt.

Kas Schaggatu mahjas ar wiffu winnu eedħi wi un eerikti uſluhkoja, tam biji jaſafka: Schaggatas taħs tik irra mahjas. Tihrumi bija kreetni nomeħslot, plawas labbi aploħytas un dahrxi pareiħi eestraħdati. Wiffas eh-kom bija jaunnas un glixtas. Seħtas zeetas, ka ne pellitew newarreja jouri islibi. Sirgi bija kā nosħħħidi, wiffi zitti lobpi arri deewegħan tħekk. Apzirkni netappu nekad libiħi dibbenam istu kħotli un wahzel (kehla duħmōs ap-paħħi proħmjha) neween raddeni un seemi, bet arri pañħi wassara widdu għadha un deħħas karrajħas. Vagħrabs biż-żilns peena, feeu, kieħjumha un swieesta. Taħda wiħse schiħħihs mahjas isskattijahs it spohħħas, un ikweens fewi buħtu par laimigu fawzees, taħħdas mahjas par sawu ihpañchi mu dabu. Un tomehr tur tas truħha, kas pee laimigas d-iħxwes wajjadis, vroħti meeriga, faddejja d-iħxw. Kas finnajha, ka Schaggatas ibstani għażi un kaħi tur wif-nejha, tas bes ihpañchi wajjadis wajjadis tur labprah negriġibbeja weenu deenu waj weenu nakti iſturreħt. Newarreja dohma, ka fħekkieni putni — schaggatas —, kas Schaggatu mahju behrfu mesħinna allas ġaħkx. Wiffi to nemeeru buħtu ppebrek kħusħas. Pee jittahm mahħajm taħs pħażi kieni, un tur tomehr meeriga d-iħxw. Tikk jau Schaggatu kauna għas għadha no zittureenes zebi.

Pañħi fai-nnekk d-dibba, fawwā starpā kā funs ar lakk, tee rejhajha un l-kiex. Kā rahdi jahs, phee wiffa lehruma bija tik weenig i-fai-nnekk wainiha. Schi ar

Faimneka darrischanahm nebij nekad ar meeru, kad tahs Deewes sinn zik labbas buhtu bijuschas. Winna fainneku allasch studija, ka schis ne-effoht labs darbu eeriktejts, ne-effoht labs faines paskubbinatajs un dsinnejts, ne-effoht deewesgan ismannihgs pee schibm un tahn isdarischanahm. Schij ween effoht par wissu jagahda un jassin, kad schihs nebuhtu, tad gan no mahjam isputtetu. Kad fainneku bij labbi issunnijuse, tad grabba atkal gahjeus preeskha; ko pirmo stastappa, pee ta sawas dusmas ilaida. Pats Schaggata bij lahga zilwels, kluft, rahms un fapratihgs wihrs, bet winna feewa to dsuna azzihm redsoht wezzumā. Ar lammachanu un lehfschanu ween ne-peetika. Zik daschureis ferwa wihtu bohseju! Un ta tas gahja gandrihs ikdeenas, kamehr Deewes tohs schibra zaur laizigu nahwi. Saimneks nomirra pawassari, un fainnezei, kurrai ta nemeeriga dsihwe arri wissu wesselbu bija apehduse, wajadseja ruddeni no wissas bagatibas un mahju pilnibas schirktees un it negribboschai wiham par to paschu zellu pakkat staigah. Sowei pilnai mahjai ta miedama atstahja sawu weenigu behrnu — metu Trihni par mantineezi. Trihne bija diwidemit gaddus wezza, kad mohte mirra. Jau no paschas masofnes winna finnaja un labbi pahrdohmaja, lam brangahs Schaggatu mahjas weenreis veederrechs. Mahte to jo drihs no draudses skohlas isnehma — te bija pa prastu — un laida vilsehta skohlā. Zitti skohleni to ka bogatu kanshu behrnu wissur peekabpahs. Arri skohmeistereene neka neteiza, kad Trihne kahdu reis rekinafchanas stundā fazzijs, ka 2 reis 2 effoht veezi, jebshu zittas meitenes pee tahdas pat pahrfattishanahs islammoja par dumseem skukleem. Ir mahjas winnai bij wissa wassa rohkā, arri tad, kad wezjaki wehl dsihwoja. Mahte to ka sawu weenigu behrnu nejinnaja zik labbi isturreht, nekahwa tai ne pirkstu aufsta ihdeni eebahst. Tehwam gruhti nabzahs eeraddinatees sawu metu Trihni par "Trinka jeb Katarinhna" faukt, bet mahte us tam pastahweja, un tehwam tas bij jadarra. Trihnei — mehs valiksim pee ta fristita wahrda — wehl skohlā eedamai bija jau dauds bruhtganu. Winnai bija ihsteni takda dabba wihrischkus peewilst un teem zerribu doht. Kad pehzahl bij eefwehrita un nahza ta fakkoh leelu zilweku kahrtā, tad tai amats bij rohkā, pret il-weenu wihrischki israhditees, ka to par wisseem zitteem waerahk mihtetu, bet tifdrihs kahds winnai sawu firdi atlahja, tad nehma to isfmeet un isneroht. Weens winnai bija par wezzu, obtris par jaunu, treschais nebij fmiks, zettortais nebij deewesgan mahzichts, peektas nebij deewesgan bagahs u. t. j. pr., bet ilweenam bija sawa waina. Kad ar zittahm meitahm no bruhtganeem runnaja, tad mehesa fazziht, ka schi wairahk bruhtganu pahrlaiduse, ne ka patte gaddu skaitoht. Starp zittahm leetahm, kas Trihnei nemis prahā ne-eenahza, bija arri ta, ka kaimixa wezzakais dehls Zehjic, ar ko ta bij reisā gahjuse draudses skohlā, deenās winnas ohtra pufse taptu. — Schaggatu kaiminam Krauklim bija pavissam 8 behrni, wissi 8 dehli. Krauklis sawus behrnus zik fvehdams skohloja un pareisi audsinaja. Preeks bija tohs astonus uslobloht, zik tee bij gohdigi, strahdig, laipnigi un deewabihjigi. Krauklis

wissi darbi gahja pehz kahrtas un rindas it ka labs us-wilks pulstens. Ta dsihwe tur bija rahma un klufta. Krauklis bij pahrtizzis wihrs, kas katra brihdi sawu graffi turreja, bet kad to masumu starp teem 8 dehlem isdallija, tad bij jasafka, ka Andrejs un Wihlips us Pestitoju fazzijs: „Kas tas irr starp tik daudseem!“ Schaggata ar Kraukli gan reis bij runnajuschi, ka nekas nekaitetu, kad scho behrni prezzeckhs, bet Schaggateene to nodohmu pamannijuse atteiza ibsi un struppi, ka tas sawu muhschu nenotiskschoht. Zehjis ne-effoht preeskha schabs Trinkas deewesgan fmiks un bagahs. Miedama mahte meitai prelohdinaja Zehji neprezzezt.

(Us preeskhu webt.)

I. Blehschu stikkis.*

Trihs sagti.

Zundel Inzis un Zundel Priddis, abbi brabli, strahdaja no jaunahm deenahm fowa tehwa amata, kam jau sen kanepu stikkis bij gattawes preeskha karraschanahs, prohti ne tam amatam, bet ta amata strahdneekam. Tai paschā skohlā mahzijahs arri kahds jouns lohzelis farkanaais Dibters wahrdā. Wissi trihs bij leelu leelee mazkoppi. Tomehr winni nekahwa wis zilwekus un ne-islaupija newenu, tikkai ween pahrmelleja naiks laikā putnu stakkus, un kad isdewibgs laiks us to bij, eelihda fukus, pagrabobs un flektis; daschreis arri eekahpa nandas abras, un tirgds nopersahs arweon montas wielehtaki. Bet kad negaddijahs nekas, ko sagt, tad winni sawā starpa zits zittam usdewahs gruhtus darbus, par eefkohlofchanohs sawā amata.

Kahdreibs eraunga Inzels meschā us augsta kohka putnu sawā ligsdā fehsham, un wehro, ka tam panti (ohlaes) appakschā; winsch tadeht waiza sawus beedrus: „Kursch no jums warr tam putnam tur augschā tohs pautus no ligsda isnent, bes ka schis to mannitu?“ — Priddis, ka kalle usleen augschā, pelleen flussingahm ligsdam klat, isrohba lehnitinhahm zauruminu appakschā un leek pautu pehz pautu eeriteht rohkā, aissbahsch tad atkal zaurumu un nones pautus leijā. „Bet nu, fakta atkal Priddis, kursch no jums tam putnam tohs pautus warr palikt appakschā, ta ka schis to nemannitu.“ Tuhdal kahpi Inzels us kohka augscham, bet Priddis wianom dohdahs pakkat, un va to starpu, kamehr Inzels pamaatinam tohs pautus paleek appakschā, ta ka winsch to ne manniht nepamanna, nowelk Priddis Inzesam pamaatinahm — bikkis, ta ka schis to ne manniht nemanna. — Nu bij leelu leelee fmelli, un abbi winna beedri fazzijs: „Priddis irr tas meistars!“ Bet farkanaais Dibters atteiza: „Ar jums es ne warru elaiestees job mehrotees; kad mums deemschehl nahktu us vaseicheem, tad man nebuhtu bail juhsu dehlt, bet par fewi!“

No ta laika Dibters atstahja sawus diwi beedrus un valiska gohdihgs wihrs un dsihwoja ar sawu feewu galidigi un strahdigi.

* Gohdique Amitschu lassitajus lubdsam: lat nekemm wissu par pilnu, ko schihius kohstads ar to mirekstu: „Blehschu stikkis“ muhsu awiss zittu pehz zitta dobšam lassilt. Käbds sawens Babzu rafneeks Peter Hevels schobs stikkus sawat tautai par jaune etchanobs irr ziftahrt farakstis, un gribbam tehs arri saweem lassitajem zelt preeskha.

Sebbā ruddenī, kad winna obbee wezzi beedri nesen tigū bij kahdu sīgeli notreekuschi, avmeleja s̄hee reis Dihteri un waizaja, kā winnam eitoht; jo winni bij dīrdejuschi, kā tas zuhku bij kahvis un gribbeja paluhkoht, kur ta effoht nolikta. Zuhkele karajahs kambari pee see-nas. Tiffo s̄hee abbi bratschi bij aīsgahuschi, tad Dihterss fazzijs uſ ſawu laulatu draudseni: "Seewin, es gribbu to zuhku kūknā eeneſt un abru wiſju uſlīkt, zittadi winna rihtu wairs nau muhſu."

Nakti atnahk tee diwi ūagli, iſgrauj kluſſinahm pamatta muhri un eeleen kambari; bet ta manta, ko bij noſkattijuschees, wairs tur nebij. Dihters istabā gusledams, pamonna, kā abrā grabbina un tſchabbina; wiſch uszehlees apeet gar mahju un paluhko. Bar to brihdi lohſchna Inzels gar ohtru pāſchki, ee-eet iſtabā, kur Dihtera ſeewa gull un Dihtera balsu peenendams, wiſch falka: "Seewin, zuhka wairs nau kambari." Seewa atbild: "Tu plahya, kā mulkis, waj tu patē to nenoneſti un nepalikli kūknā appaſch abras." "Ak, riſtigi," atbildeja Inzels, "es eſmu, kā meegā — un nu wiſch gahja, panehma zuhku un neſſa bei behdahm prohjam; bet neſſinnoja tai tumſchā nakti, kur winna brahlis valizzis, wiſch dohmaja, tas jau gan atraddiſhotees meschā, tai norunnatā weetā.

Bet kād Dihters eenohza eekſchā — jo kūknā tas ſawu zuhkeļi bij gribbejis aptauſtiht — tad wiſch iſfauza: "Seewa, tee bendes maiſi tatschu winau irr aīneſſuschi!"

Tomehr til drihs wiſch teem ūagleem negribbeja padahtees, tadeht wiſch teem dewahs pakka. Kad wiſch Inzeli panahza (tas bija jau labbi tahli no mahjahn) un nojehdsa, kā Inzels bija weens pats, panehma wiſch tuhdak Priddi wallodu, fazzijs: "Brahliht, laid nu mannim to zuhkeļi nest, tu buhſi peckuſſis." Inzels dohmoja, kā tas effoht winna brahlis un atdewa zuhku, fazzijs, kā eefchoht papreeſchhu uſ meschu, tur ugguni pa-kurt; bet Dihters atgreesahs atpakkat, un fazzijs pee ſewis: "Nu tu atkal effi manna, mihla zuhjina," un pahneſſa to mahjā. Bar to starpu maldijahs Priddis eekſch nakti tumſibas, lihds lamehr meschā to ugguni ceraudiſja, tad wiſch nahza un proſſija brahlis: "Waj tew irr ta zuhka, Inzel?" Bet Inzels atſauzahs pretti: "Waj tad tew winna nau, Priddi?" Es jau tew to atdewu! — Nu winna weens obtru uſluhkojahs ar plattahm azzihm un bij welti uſkuhruschi brangi ſprehgadamu ugguni preeſch naktiſlannaga. Bet jo brangi degga un ſprehgaja ugguns eekſch Dihters mahjas kūknas; jo zuhka tuhdak kluā, tiffo winna mahjas pahneſſa, ūakappata un grahpī uſ ugguns uſlīkt. Dihters fazzijs: "Seewin, es eſmu iſſalizis — un ko mehs tuhdak ne-apēhdam, to tee blehſchi tatschu aīneſſihs."

Bet kād Dihters faktā nolikahs un druzin eemigga un ſeewa gasku grahpī avmaſidama luksjo fahnis uſ ſawu wihrū, tapehz kā wiſch gullebt ſmaggi vuhta un bailigi ſenneja, tad garſch eesmis nolaidahs painafitinchm zaur ſkurſteni un eeduhra tai prohwalā gafas gabbala grahpī. Dihters meegā arween wairahk funkſteja un wai-deja, un ſeewa arween wairahk uſ winna luksjo; tē no-

loſdahs eesmis uſ oħtru, trefchu un zettortu reiſi grahpī, un kād ſeewa Dihteri mohdinaja fazzijs: "Wihrin, nu ehdifim!" tad grahpis jau bij tuſchhs un ſche arridsu nebij waijadsiga taħda diſha uggune preeſch naktiſlannaga . . .

Laulatais pahris pylaudidams jau taifjhahs ar tuſchhu duhſchu atkal gultā ſweltees, dohmadam i, kād jau johds zuhku gribb raut, bet mehs pee tam neko newarram darriht, tad patlabban tee ūagli no junta nokahpa, zaur to zaurumu enahza kambari un zaur kambari iſtibā un — atneſſa atpakkat ko winni bij noſvehruschi. Tuħda l eefah-fahs luſtiga dīshwe: ehda, dsebra, teħseja un ſmejhahs it kā buhlu ūajuttuschi, kā ſhi buhſchobt pehdiga reiſ, kur wiſi ūabbadi kohpā ūanahzo; lihgsfmojahs lihds gailis oħtr reiſ ūemā dseedaja un flaktra fuſs kaimindis ūiwi eerejhahs; jo ūandarmi bij ūeem bratscheem uſ pehdahm kahda ūogta ūigela deht. Ūandarmi panehma Zundel Inzi un Zundel Priddi lihds dimbā un eeflohdija tohs pahrmahziſhanas nammā.

Chr. Sch—g.

Qabbas laimes laſſitajeem!

Pehterburgā, 1. Merz. Winnestu wiſchħanā no oħras 5 prozentu waltsi aīſleeneſħanas billetebm ūhee nummuri wiſneſſuschi: 200,000 rubl. ſerijs (9014) Nr. 23. 75,000 rubl. ſerijs (1465) Nr. 13. 40,000 rubl. ſerijs (12039) Nr. 50. 25,000 rubl. ſerijs (9910) Nr. 14. 10,000 rubl. ſerijs (2694) Nr. 42, (17584) 35, (1972) 19. 8000 rubl. ſerijs (2864) 6, (17896) 28, (3025) 21, (18024) 29, (6777) 32. 5000 rubl. ſerijs (3175) 38, (16576) 22, (3262) 27, (2590) 46, (18732) 46, (18183) 24, (17690) 11, (2781) 12. 1000 rubl. (15109) 25, (13342) 1, (16489) 27, (11068) 49, (10978) 4, (3521) 50, (8122) 3, (10985) 43, (11653) 10, (1083) 28, (18493) 24, (5435) 20, (11829) 8, (8932) 49, (2849) 16, (16024) 25, (5439) 27, (22) 17, (9980) 27, (4551) 36. 500 rubl. (8616) 36, (3574) 48, (5380) 43, (5493) 13, (3121) 19, (11871) 34, (11941) 30, (5813) 46, (13760) 23, (85) 4, (18589) 17, (2998) 5, (6960) 39, (9507) 45, (567) 27, (13377) 45, (6970) 45, (15264) 29, (7893) 48, (16759) 15, (2543) 41, (1321) 30, (1426) 18, (1461) 49, (2371) 36, (14512) 27, (11307) 43, (4997) 31, (5443) 18, (9437) 17, (10597) 40, (14766) 6, (9346) 31, (4662) 11, (4311) 35, (11515) 37, (1725) 37, (17759) 20, (12363) 38 (17305) 36, (19636) 24, (17938) 8, (6628) 9, (12692) 1, (19984) 27, (18012) 42, (9460) 9, (1489) 47, (12978) 48, (18326) 34, (19625) 34, (17110) 14, (13351) 29, (6616) 28, (5617) 43, (16164) 12, (3212) 18, (4178) 13, (5765) 6, (17518) 9, (13874) 11, (6977) 6, (7851) 36, (18032) 27, (18832) 42, (10044) 39, (1793) 40, (3534) 29, (16694) 39, (3544) 38, (19102) 18, (3382) 7, (12959) 15, (9916) 28, (15118) 29, (10032) 36, (5756) 43, (19691) 13, (360) 38, (14691) 9, (17251) 41, (7485) 43, (1573) 21, (5067) 36, (19443) 24, (2651) 16, (4359) 48, (17249) 6, (6650) 27, (14874) 19, (6782) 44, (16881) 40, (12324) 32, (15825) 47, (1589) 21, (11230) 7, (6143) 49, (16419) 9, (4345) 40, (9561) 10, (9460) 4, (2831) 45, (13043) 41, (1092) 15, (11242) 30, (6945) 1, (5697) 2, (7932) 30, (4577) 21, (16250) 46, (17947) 42, (4742) 21, (12784) 40, (403) 19, (706) 27, (17913) 3, (16300) 29, (100) 32, (12240) 41, (12778) 40, (1157) 36, (2109) 20, (14439) 38, (17451) 32, (9183) 9, (18904) 50, (6572) 15, (13643) 26, (13911) 28, (1638) 27, (5307) 36, (18692) 41,

(5285) 46, (9073) 39, (13718) 14, (18492) 38, (19484)
41, (8557) 5, (9431) 9, (15759) 14, (11428) 15, (7832)
11, (16701) 12, (12002) 7, (19275) 29, (13103) 47, (8026)
50, (9706) 49, (6034) 35, (15160) 23, (2432) 48, (2234)
43, (654) 2, (7298) 18, (17686) 10, (9180) 33, (6165) 24,
(6061) 7, (18230) 29, (14593) 12, (1155) 38, (8104) 34,
(19703) 25, (14438) 41, (9370) 19, (8542) 7, (19961) 28,
(7622) 17, (1799) 2, (435) 24, (3166) 42, (17619) 46,
(16079) 38, (3448) 39, (9392) 21, (2478) 31, (13685) 44,
(10788) 31, (6164) 27, (17578) 47, (6125) 43, (18278) 35,
(5407) 40, (4385) 9, (4087) 43, (3938) 43, (12118) 15,
(19492) 44, (17314) 7, (14165) 48, (9634) 48, (18459) 11,
(7703) 49, (2613) 31, (5441) 38, (13893) 18, (2508) 15,
(18397) 20, (10724) 23, (15974) 10, (8610) 17, (4225)
27, (11416) 16, (18756) 14, (10339) 20, (12589) 50,
(11239) 42, (8885) 45, (10767) 38, (2021) 20, (273) 26,
(14289) 10, (16509) 19, (5741) 40, (12384) 22, (19945)
23, (15859) 37, (2019) 28, (79) 49, (6662) 14, (5579) 6,
(12325) 26, (11986) 27, (2965) 29, (9687) 36, (1774) 41,
(17371) 26, (17438) 46, (17187) 46, (13912) 1, (11439) 30,
(10148) 37, (10091) 25, (492) 47, (3889) 19, (12595) 16, (9290)
42, (18286) 18, (14039) 34, (3625) 48, (19117) 15, (14943)
7, (7060) 10, (13600) 48, (6779) 10, (5105) 31, (7786)
35, (1521) 45, (4916) 43, (2269) 42, (3064) 4, (3788)
50, (13687) 36, (9456) 42, (7683) 26, (7403) 23, (14526)
39, (1609) 40, (8864) 42, (13364) 49.

Ismäsfäjamo ja isdfestfäjamo viljetu numerit: 13682, 7937, 12885, 8467, 6581, 3238, 11888, 13546, 10842, 17162, 3857, 14809, 16458, 1368, 12453, 10536, 5741, 15312, 6534, 1555, 10408, 7531, 11988, 4458, 7578, 4916, 5100, 2194, 4695, 6988, 18228, 12893, 15511, 17577, 3334, 13623, 9527, 16168, 5130, 3875, 19956, 5034, 12413, 11370, 658, 4557.

Preefsch latw. mehmkarln skohln Sallaspille

tappa eemalkahs:

No Saltalejas (Sackenhausen) drauds.	(2. dahw.)	2 rubl.
" Wollesmuishas dr.	(2. dahw.)	8 "
" Wahnes dr.	.	2 "
		pawissam . 12 rubl.

Gelgawā, 6. März 1872.

Mahzitaj's R. Schulz,

mehmuklu fühl. direktors no kursemes pusses.

Glücksdienstschancen.

No Krohza Obsolmuischias vagasta waldbfchinas, Tulkumas ayriakti, zur fchro toph sunnamo darrribts, ta fchi vagasta floblas namma bhubwefchana 13. un 14. Mierz fch. g. Obsolmuischias tefas namma us torgi un vereorghi pats no dohta. Tee kas fchu bhubi nu gribbetu ujameetees, warr tohs nolikumus fchinal leeta Obsolmuischias vagasta tefas fangeljeita fatru doribdeen eefflatibi.

No Greenwaltes frohna vagasta teefas tohv
finnams darrihts, ta 23. Merz 1879. q. tas
pee Tee-Gezawas vagasta reederrisbgs punis Mahr-
tinis Pulsis varahdu deht mafrahfsblitajsem us
weemi gaddu no Turgeem 1872 deenestä tils pahs
dohs. 1

Sablité, 19. Februar 1872.

(Nr. 58.) Proefschijfhd.: J. Lihdak.
Leef. slr.: A. Jankowsky.

Kad tas libbsschinnibgs Audfummisches (Neufriedrichshof) Pahruup mahju saimneels **Robert Pahrum** us grungi Baltijas domelehu waldbas pawebli, no 16. Februar 1872 Nr. 748, detid vas loolidgas wirtschaftes veschanas no sõho mahju waldbas atzelts un miffas favos teekes ut sõho mahju saudejis, tad no kroona Plejvumisches pagasta teekas tillab Roberta Pahruma raddi. La arri freeshi semmeelu lohzelki. — Kurri to Pahruup mahju us vreestku grilbetti uksent waldbi, teek uksintanit **27. Merez 1872.**, vulstien 10ds no ribta, ar labbahm attestatichm Plejvumisches Wahzpeteri mahjas eraates. Statvatas firmas un nolikumi, kurri teeni ispildami un wehrs leekami, to Pahruup mahju grilbetti uksent waldbi, irr ikkata deenä sõhlu pagasta teekas kanzelje ja dobunamas laffib. Smeelias deenä sõhos nolikumus neppor dabut laffib. 2

Plejannusjäas pag. teesa. 26. Febrnar 1872.
(Nr. 35.) Preelfschfchd.: Ch. Waldowsky.
(S. W.) Strhw. weetn.: Kleinberg.

A t b i l d a s.

A. D. — S. Nakstus, kas nau wiffadi pareisi un derrigti farafstii, ka tohs warr drukka doht un ar gohdu vee wiffas tautas laist, warru tilja tur kas eelfha irr derrihgs, ihfumä faneunt un isleetaht, bet ne wis til plafcht, lä tappa yefuhntii.

S. N. R. Q. m. Sazzistim valdeevs par satru yateesigu sinnu no Juhfu pusses, bet neleeeect taahm no sebbotees, la' choreis.

Raudas tirgus,

	Ribga 11. Merz 1872.	uspraff.	föhl.
5% walts-aifleeneschanas billetes ar winnest. I. aifleen.	154½	153	
" " " II. aifleen.	152	151	
5% waltsbankas-billetes		—	92½
5% Wids. fandribribs, usfakkamas	100¼	100	
" Kurs. fandribribs, usfakkamas neu-uffall.	94½	93½	
5% " " " neu-uffall.	99	98½	
Ribgas-Dinab. dëlszetta aktias u 125 rub.	96½	95½	
5% Ribg.-Dinab. " obligazijas u 125 rub.	152	151½	
5% Ribg.-Folgaw. " 100 "	118	117	

Labbibas un pretšchu tīrgus Jelgavā, 13. Merz,
Rīgā, 11. Merz un Liepājā, 12. Febr.

Rihga, II. Meter; un. Veepaja, 12. Febr.
1873.

1872. gaddā.

Malkaja var:	Jelgava.	Rīhgā.	Vecpāja.
1/5 Ihschew. (1 puhru) rudsu	2 r. 40 f.	2 r. 50 f.	2 r. 30 f.
1/5 " (1 ") kweeschu	4 " 75 "	4 " 50 "	4 " 80 "
1/3 " (1 ") meschu	2 " 30 "	2 " 25 "	2 " -
1/3 " (1 ") austu	1 " 30 "	1 " 60 "	1 " 15 "
1/3 " (1 ") firau	2 " 50 "	3 " 75 "	3 " -
1/3 " (1 ") rupju rudsu mitu	2 " 40 "	2 " 35 "	2 " 25 "
1/3 " (1 ") bihdelei	3 " -	4 " -	3 " 25 "
1/3 " (1 ") kweeschu mitu	5 " 25 "	5 " -	5 " -
1/3 " (1 ") meschu putraimū	3 " -	3 " 75 "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") kartoffeli	1 " -	1 " 50 "	1 " -
10 rudu (1 virkawu) feena	5 r. - f.	5 r. - f.	4 r. - f.
1/2 " (20 mahzj) kweesta	5 " 50 "	6 " 50 "	5 " -
1/2 " (20 ") dselfes	1 " -	1 " 25 "	- " 90 "
1/2 " (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2 " (20 ") fehēbu appiu	6 " -	- " -	- " -
1/2 " (20 ") kroba linnu	2 " 75 "	2 " 50 "	2 " -
1/2 " (20 ") brakka linnu	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1 muzzu linnu fehku	9 " -	10 " 25 "	8 " -
1 " feku	17 " 50 "	17 " -	15 " -
10 pudu kartanas fabls	7 " -	6 " 25 "	- " -
10 " ballas rupjas fabls	6 " 60 "	6 " -	6 " -
10 " knestas fabls	6 " 50 "	6 " -	6 " -

Latv. Amīšču apgabdatājs: K. R. Safranomēcā

Glücksdienstschancen.

No Leel-Gezawas pagasta teefas, us grunti to § 134 tabs kurseunnes semneela likkummu grahmata, tee mantineeli ta 7. Juli 1871 Leel-Gezawaas Sohste Audrup mohjas mitruscha no deeneita alista prafta saldata St. Pehterburgas foruluse komandas **Zurra Elmann**, ta fa wiixa parabdu deweji un rehmeji teef usaixitati, **gadda un deenaa laika**, no schibz deenaa rehleinabis, un ja tanni deenaa fwehdeenna bubit, nahkofsch deenaa vee schibz pagasta teefas atmucht, fawas mantofschanas restes verabdiit, fawas parabdu praffischanas pagebreht un fawus parabdu als malfahbt, ar to peeklohdinashanu, ta pebz notezzschanas sehi weenigi nolista laika, neweens netise kluuhts.

Lect.-Gezawê, 26. Februar 1872.
(Nr. 39.) Peefehd.: Jahn Seminit †††
(S. B.) Pag. teef. fr.: A. Neumann.

Weens meschafargs un weens jummitio
tohp mellehtis Katriunes celā Nr. 10.

15. (27.) Merz 1872.

Basnizas un skohlas siunas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Mahditajs: Siunas. Sallaspils kurlmehmo skohla. Us to ralstu Latv. aiv. Nr. 7. fch. g. „Kā maretu draudschu dseedschanu basnizās pahlaboht.“ Par baptisteem. Grahmatu skats.

Siunas.

Pehterburgā wehl fcho waffar us Wafli fallas griss fahkt buhweht no almineem jaunu lutteru basnizu preefch Mikkela draudses. Tāpat arri wehl pee Sitmin tirgus platscha buhwehs basnizu un mahzitaja muischu, lihds ar skohlas nammu. (N. B.)

Rohmā dauds augsti mahziti kattoti, starp teem arri flamenais Hiazints, irr us to fabeedrojuschees, par to gahdaht, ka bihbeles netruhlest neweenā Italeefchu mahjā. Lihds schim tas nebij atkauts.

Spanijā, kur lihds schim kattolu tizzigee neweenai zittai tizzibai ne-atahwa sawu basnizu buhweht, beidsamajds vahri gaddos litteru tizziba pilfehtös un us laukeem fahk stipri plestees. Madridē irr jau gruntsgabbals no-pirkts, kur taifhs leelu litteru basnizu, taggad litteri turr sawu deewakalposchanu diwās agrakās kattolu kappu basnizās. Sewilla irr kattokeem weena basniza atpirka un tappa išg. gadda gallā eeswehltita; ohtra irr ihreta, kur litteri sapulzejahs; lihds ar basnizahm arri tuhdal skohlas zeltas. Tāpat Kadisksā, Barzellonā u. z. w. Lihds schim kattoti no augstakahm un turrigakahm kahrtahm ne-gribbejuschi apmekleht tohs mas krahshnohs, nohsei eerik-tetohs Deewa nammus, bet taggad fahkoht pluhest no wi-fahm pusehm issalkuschi dsiredeht to skaidru ewangeliumu.

S.

Jelgawas ap. komiteja pee litteru palihdsibas lah-des sawā gadda norehkinumā israhda, ka 1871. gaddā Jelgawas komiteja irr sanehmuši 1737 r. 37 f.

No	Jelgawas pilf. latw. dr.	72	rubl.	—	kop.
"	Seffawas	72	"	—	"
"	Birschu d. (1870)	19	"	—	"
"	Bauskas wahz. d.	55	"	10	"
"	Bauskas latw. d.	46	"	—	"
"	Leel-Aluzes	25	"	—	"
"	Meschohntes	113	"	20	"
"	Kandawas	40	"	—	"
"	Kalnamuischas	16	"	28 ^{1/2}	"
"	Taunpils	76	"	80	"
"	Semites	27	"	—	"
"	Salkasmuischas (1870)	57	"	54 ^{1/2}	"
"	Balgalles	8	"	—	"
"	Talju d. (1870—1871)	77	"	40	"

No	Gahtu d.	10	rubl.	—	kop.
"	Gezawas	21	"	—	"
"	Meschamuishas	56	"	97	"
"	Wirzawas	30	"	—	"
"	Stendes u. Spahres	37	"	11	"
"	Tukuma	20	"	—	"
"	Blihdenes (1870—1871)	75	"	—	"
"	Salgalles	35	"	—	"
"	Wahnes d. (1870—1871)	93	"	—	"
"	Schuhfistes u. Tīlaw. d.	52	"	20	"
"	Enguru d.	10	"	40	"
"	Lesenes u. Strutteles	21	"	—	"
"	Walles d.	18	"	—	"
"	Baldohnes	13	"	—	"
"	Dalbes (1870—1871)	12	"	—	"
"	Zohdes	5	"	—	"
"	Nuhrumuischas	6	"	—	"
"	Sabillas	30	"	—	"
"	Birsgalles	12	"	—	"
"	Demmes (1870)	9	"	—	"
"	Dohbeles wahz. d.	16	"	—	"
"	Dohbeles latw. d.	37	"	85	"
"	Saukas u. Elfschnu d.	9	"	—	"
"	Salgalles (ohtra dahwana)	40	"	—	"
Zittas krist. dahwan.	.	362	"	56	"

1737 rubl. 37 kop.

Pee schihm dahwanahm; irr nahkuschas klah tahs no 1870. gadda atlikuschas naudas lihds ar prozentehm, tā ka no tam 1871. gaddā:

- 1) Irreemaksati Pehterb. galv. komit. . 1195 r. — f.
- 2) Kristig. dr. waijads. palihdsib. fneegtas 1962 " 85 "

(Starp isdohschahanum peeminnam: Luzzinas basnizai 300 r., Bonedelas Iuhgsch. n. 308 r. 10 f., pr. Skaudewillcas kestera mahjas 200 r.; pr. Boneweschas-Schahdonas dr. mahzitaja 300 r.; pr. Bonemunes kest. mahj. 150 r.; preefch skohlahm 380 rubli; preefch Latweescheem Nowgorodā un Samorā grahmatas par 74 r. 75 kop.; pr. Latweescheem Sibirijs 40 r. u. t. j. pr.)

Pee Jelgawas komitejas nupat irr grahmatas atnahkuš no Simbirskas mahzitaja Kahn f., kurrā winfch luhdsahs, lai ne-atrautohs no teem Latweefchu brahleem, kas us Simbirsku nogahjuschi un tur zaur teem 2 beidsajoneem lohti gruhleem gaddeem daschu truhkumu zeesch; lai winnus apdahwinatu ar latweefchu dseesmu un spreddiku grahmatahm, katkimeem u. z., ko paschi nespējoht few no-pirktes. Ja nu weens un ohtrs gribbetu schohs brahluš

sweshumā ar tahdahm dahwanahm eepreezinaht un waj dahanu waj kahdu grahamatu, lai arri buhru apwakata preelsch teem doht, tad lai tahs waj draudses mahzitajeem waj Felgawas apr. komitejai pefsuhta, kas tad nosuhtschau us Simbirsku isdarihs.

Deews tas Kungs lai swichti fawas draudses lohzelkus arri pē fchi kristiga palihdsibas daeba!

Ew. lutteru palihds. lahdes
Felgaw. apr. komiteja.

Sallaspils kurlmehmo skohla.

Teizi to Kungu manna dwehfele un ne-aismiristi wifnu, ko Winsch tew labba darrijis (Dahw. ds. 103, 1.) Tä no firds jaſafka, kad us teem $1\frac{1}{2}$ gaddeem atpakkal ſtatamees, ko fchi ſkohla nobeigusi. Ka Jesus mahzefleem, kad winsch tohs braffija: kad es juhs fuhtijis; orig jums kas peetrugis, bija ja-atbild: nekad, ta arri mums jaſafka: nekad tas Kungs muhs truhlumā nau atfahjis. Winsch mums dewis 1) ſkohlotajus, 2) ſkohlojamus, 3) preeku kā behdas, 4) laizigu usturreu.

1) Par ſkohlotajeem mums japateiz tam Kungam. Skohlas preefchneeks Abolina kungs ar it dedfigu firdi un uſzihtigu prahru fawu jo gruhtu darbu pē scheen nabaga kurlmehmeem strahda. Un tas Kungs swichtijis winna darbu. Ap Jahneem pehrnejā gaddā vīrma ſkohlas pahrraudſchana tikka noturreta. Vohrlubki, kā zeemini bija abraukuschi us to deenu; zeen. Widsemmes ſuperdenta tehwā pats bija atnahzis zeen. Kursemmes ſuperdenta tehwā fawā weetā Barbeles mahzitaju Grüner L. bija fuhtijis, Stünzi kungs, Stihgas kurlmehmo ſkohlas preefchneeks, kas to ekſamu noturreja un lihds ar winnu Wendru Igganau kurlmehmo ſkohlotajs biji atnahluschi, Sallaspils ſkohlas apghadneeks no Kursemmes pusses, prohti Felgawas mahzitajs Schulz ar mannim bija abrauzis. Pahrraudſchana gauschi labbi isdewahs. Behni jau bija eemahzijuschees kahdus 400 wahrdus iffazhiht (taggad Februar mehnesi tee jau lihds 2000 wahrdus prohti); tohs dikteeretus wahrdus tee ſkohlotajam no lubpahm nolaffija un finnaja ſmuſti uſrafſtih, tur mihtam ſkohlotajam dauds puhles un ruhpes un leelas pažeefchanas bija japeeſek, vīrmē tahdus anglus pē behrneem bija panahzis. No jaunu gadda winsch neſtrahda wairs vīens pats, bet winnam uſtizams palihgs Linde wahrdā flaht, kas papreelsch ſeminarī un pēhzaſk pē Stünzi funga us fawu amatu ſataſiſees.

2) Tas Kungs mums dewis behrnus; winsch mohdinajis dashas firdis peepalihdscht, ka behni ſkohla warreja tikft, jo tik weegla leeta nebija no Kursemmes kā Widsemmes, no dashas it takkas pusses behrnus us Sallaspills west, to uſturru kā ſkohlas naudu, prohti 100 rublus ikgaddus par iſklatru eegahdah un turklaht winnus apgehrbt. Retti lahdam behrnam tik turrigi wezzaki bija,

ka tee weeni paſchi ſpehja bes zittu palihdsibas to panahlt, tad no firds japatetis wiſſeem teem, kas winneem mihligi peepalihdsjeja. 17 behni muhsu ſkohla lihds ſchim bijeſchi, 6 no Kursemmes, 11 no Widsemmes un Rihgas, tik dauds, ka weenam wihrani gandrihs wairs ne-eefpehjams, tohs mahzih un ka palibga winnam biji waijadſihgs. Ar Deewa palihdsibu 1. August ſchimmi gaddā no jauna behni tapas uſnemti un jau tik dauds behni no Kursemmes un Widsemmes irr peeteikti, ka wiſehlaki lihds wassarafwehtkeem, ja wehl lahds behrns uſdohdams, tas mannim (Mattihschöſ, Widsemme, par Walmeer) ſinnams jadarra. Pee peemeldeſchanas tulicht arri japeeſek ſihme no daktera par behrna weffeliba un ka tam nau nekahda kruhſchu waina.

3) Preeku kā behdas tas Kungs mumis pefchlihriſ. Lihds pehrnejam pawaffarim Deewa tikpat ſkohlotajus kā behrnus pē mihlas weffelibas bija uſturejis, tad winsch fawu riſhſti pažebla un muhs pahrmahzija. Ar niknu kleppu dauds behni ap to apgabbaļu ſirga, un ta fehrga arri Sallaspils ſkohla eewilkahs; retti lahds behrns weffels valikka, zitti valikka gan weffeli, bet weens behrns no Kursemmes no Walſtaſkeem, Janne Pehterpaul, vīrmā wassarafwehtku deenā fawo Kunga meerā aifgahja, ihſu laiku yehz tam lahds no Widsemmes ſkohlas behrneem, prohti Juhle Mohrtin Fehkabs ar kruhtihm ſaſlimma, gan wehl tikka pē ſawem wezzakeem us Ahraischeem aifwesta, bet tur drihs no teem tikka otaiginata us muhſchigu meeru. Abbi ſchē behni jau ar kruhtihm bij ſlimmi, kad ſkohla eeftahja. Pats ſkohlas kungs arr ſaſlimma un zaur dauds nedelahm ſirga, kamehr Deewa atkal winnu ſpehzinaja. Gan gruhts bija ſchis kiusta laiks, bet waj tad neſinna, ka ko tas Kungs mihte, to winsch pahrmahza, un winsch ſchaufch ikweenu dehlu, ko winsch uſnem. Ja juhs to pahrmahſchanu pažeefchat, tad Deewa turrah ſpret jums, kā pret behrneem, jo kursch dehls irr, ko tas tehwā nevaſmahza (Ebreer. 12, 6 un 7.).

4) Tas Kungs mums ar dewis muhsu deenifchigu maiſi. Gan mums lihds ſchim it leelas iſdohſchanas bijuſchans, kunteraktis bija no Sallaspils renteſlunga japirk par 400 rubli, inwentars bija eegahdajam, buhwefchanas un ehku pahrlabboschanas bija aifpehrnejā gaddā papilnam un pehrnojā gaddā wehl wairohf u. t. j. pr. tā ka lihds iſgahjuſcha gadda beiſahm 8077 r. 66 $\frac{1}{2}$ f. bija jamakſa, bet tas Kungs mums ſcho naudu arri nau leedſis. Kurſemmē un Widsemme winsch firdis mohdinajis us dohſchanu, tā ka wiſſ lihdsinahs un wehl 798 r. 19 kap. mums us ſcho gaddu atlikfa, tā ka warrejahm to no jauna pahrraudſtu latkisni lift druklaht un to muhsu ſkohla par labbu pahroht. Vīrmā gaddā tikka fameti 2641 r. 96 kap. (399 r. 49 f. no Kursemmes draudſehm zaur mahzitaju puhlehm fameti, un bes tam wehl 376 r. 44 kap. no Kursemmes, pa leelaku dalku (prohti 275 r. zaur Dohbeles dſeedaſchanas ſwehtkeem p. g.). Iſdohſchanas mums

aisspehrnajā gaddā bij 1419 r. 80 f., tā ka mums us pehrno gaddu atlifka 1222 r. 16 f., pehrnajā gaddā eenehmahm 1233 r. 99^{1/2} f. (511 r. 59^{1/2} f. bij no Kursimmes draudschm fomesti), bet 1657 r. 86^{1/2} f. mums bija jaismalka, tā ka 423 r. 87 f. bija wairahk isdoh-domi ne kā bij eenemti, un mehs bes aisspehrnaja gadda atlifkahn buhtum parahdōs krittuschi. Tad nu gan ne buhs neverkahljiga luhgshana, ka no wiffas fids luhdsam: fneedseet, mihsas Latweeschu draudses luhgdamas firdis, fā dewigas rohkas faweeem nabageem kurlinchmeem tizzibas un tautas behrneem, un tas kungs lai fakka Amen.

Moltrecht.

**W to rakstu Latv. Alvis. Nr. 7. sch. g. „Nā warretu draudschu dseedafchani
basnizās pahrlabboht.“**

es brihnobs un nesaprohtu: Kapehz gan tee zeenigi mahzitaji, kurru draudsēs tahdi, tai augscham peeminnetā rakkā daudsinati — tā fauzami — wezzu mohdes dseedataji un ehrgelneeki rohdahs, tahdeem faweeem dseedatajeem un ehrgelneekem negribb — jo „newarr“ te gan newarrehs fazziht — usdoht, kahdas meldijas un pehz kahdahm nohthem basnizā buhs dseedah un spehleht? — Pee mums B. draudse tas preefsch mas gaddeem tā notifikahs. Lihds tam muhsu basnizā dseedaja tahs meldijas pehz „Milicha;“ — bet nu muhsu zu. mahzitajs wehlejahs un usdewa dseedatajam un ehrgelneekam, sahkt un wiffas meldijas spehleht un dseedah pehz „Puntschela.“ Gefah-kumā finnams pagruhti gahja, un netruhka arri masu prettoschanobs no draudsēs pusses, — bet ne-ilgi, te wiffas prettoschanabs apkluffa un eelfsch pahri gaddu laika jau dseedaja — un dseed wehl arweenu — wiffa draudse — pehz zn. mahzitaja wehlechanahs — ittin glihti pehz „Puntschela.“ — Tapehz ta präffschana man neleekahs neweetā: Kapehz gan tee zn. mahzitaji tahdu draudschu, kurrahm wehl tee — tā fauzami — wezzu mohdes dseedataji un ehrgelneeki rohnahs, negribb faweeem basnizas ful-loineem usdoht, pehz kahdahm nohthem basnizā buhs spehleht un dseedah? — Zaur to taptu tahdas weena ehrgelneeka padohmu dohshanas zitteem newaijadfigas, un taptu warbuht arri wehl daschahm strihdahm, kas zaur to gohd. ehrgelneeku starpā, warretu zeltees, preefschā aiseets.

M. D.

Basn. un skohl. s. 7. Nr. irr lassams padohms preefsch basnizas dseedafchanas pahrlabboschanas. Taifniba gan, ka ar dseedafchanas weenadibu wehl arween lohti wahji eet, un ne retti laudis no weenas draudsēs us ohtru aiseedami atrohn ka tannī basnizā gluschi zittadi dseed, ne ka winna. Skohlas gan warretu labbu teesu pee ta darba, prohti dseedafchanas weenadibas panahfchanas pastrahdah; bet tai leeta zellahs fawī schlehrsch. Tee skohleni,

kas meldinūs labbi mahzijufches, retti tohp peelaisti mahjās pee dseedafchanas par preefschdseedatajeem; trem irr jadseed libds ar wezzaleem pehz wezzas wihses un zaur to, kas skohlā mahzihits, teek atkal mahjās no-ahrdihts. Bas-nizā maſās draudsēs gan warr pehz M. R. f. padohma draudsi dseedafchana fawaldih un labba zellā eekest, ja labs preefschdseedatajs un labbas ehrgeles, bet it leels draudsēs tas ne-issohdahs wis til weegli, ka dohma. Jebschu arri dseedatajs un ehrgeles dewegan stipras, to mehr draudse tohs ne retti apgahsch un eet sawu eerastu zellu, jeb ja schai apfauldam i to newehl, tad paleek tik klussu, ka dseedatajam weenam pascham jadseed. Labs stipras dseedataju kohris schē warr dauds islihdseh. M. R. kungs jauta: „Waj tad no wairahkbalfigas dseedafchana lo behni lohti gruhti egaumē, wiineem dshwoschana pateesi tik leels labbums nahk?“ Nesinnu, zik leelu labbumu M. R. f. gaida, bet to tam warru apleezinah, ka labbums pateesi nahks. Un dseedafchana nahks arri leels labbums. Neweens prahtihgs skohlotajs nefahks papreef-schu ar 4balsigu dseedafchana, wispmis mahzihis weeglas weenbalfigas meldinas, bet joyrohjam arween gruhtakas un heidscht arri wairahkbalfigu dseedafchana. Zaur wairahkbalfigu dseedafchana skohlens jo wairahk tohp stipri-nahts meldinu noturreht. Get kā behrnam ar staigafchana, beidscht eet ittin drohschi bes wiffas peeturreschanahs. Wairahkbalfiga dseedafchana arri tamdehl kohpjama, lai netruhkf derrigu beedru pec dseedafchana beedribahm, jo tahds, kas jau behrna gaddōs skohlā labs dseedatajs bijis, arri wehlahk pec-audfis buhs jo derihgs pec beedribas, ne ka tas, kas wehl neka nau mahzijees. Un kas to gan gribbehs nolegt, ka labbi eemahzita 4balsiga dseedafchana, lai buhtu jaukti kohri jeb wihru kohri, arween kohfchi flann un labprahf teek dsirdet. Tit tas buhtu derihgs, kad weenadibu eelfsch mahzifchanas wihses warretu panahkt, lai weeni nemahzitu pehz nohthem un ohtri atkal pehz zippareem. Jo tas nau wis weenalga, ka katis eemahzahs. Mums pa leelakai daffai ihfs laiks preefsch meldinū mahzifchanas, tadeht arri jarauga, ka par to klahako zellu pee sawa mehrka teekam, un tas pateesi buhtu dseedah mahzifchana pehz zippareem. Un fur wehl gaddahs kahdu reisi kohreem kohpā dseedah, tur mannihs zik nepeezeescha-ma leeta irr weenadiba.

K. S.

Par baptisteem.

Luhkoſim nu kā baptistu mahziba ar Deewa wahrdi kriht kohpā.

Tee mahzja: ka zilwels bes eedsimteem grehkeem, ta-pehz ka stahw rakstihits: „teem behrneem ta Deewa walsti-ba peederr.“ Uſſchkarri D. a. h. w. d. f. g. r. a. h. 5 1, 7. tad lassisi: „raugi e s eſ mu e e k f ch no ſeed ſib aſ d ſe-mdinahſ un manna mahte irr e e k f ch grehkeem

manni eeahmuſi," un jaunā test. Neem. 5. 19. Ittin kā zaur weenu zilweku tas grehks irr eegahjis paſaulē un zaur to grehku ta nahwe un tā ta nahwe pee wiſſeem zilwekeem irr zaur ſpeduſees, tapehz ka wiſſi irr grehkojuſch." Ewes. 2. 3.: no dabbas mehs bijam behrni ta hſ duſmibas, it kā arridsan tee zitti" un dauds zittas weetas. Kā nu ſhee wahrdi ſakriht kohpā? Tā: ihpafchi teem behrneem ta Deewa walſtiba peederr, kaſ zaur kristibu par Jesus lohzekeem teek peenemti. Bet waj tad Kristus nau fazzijis: "Kas tizz un tohp kristihts" tee behrni jau newarr tizgeht, tapehz tee arri neneeka newarr zaur kristibu eedabuht, pats Jesus talab tohſ behrinus nekriſtija, bet tilween ſwehtiſa, tā baptiſti atbild.

Atbildu: Jesus pamiffam nekriſtija, nedſ ſelus nedſ masus it kā Jahn a 42. laſſam, bet falki mannim draugs mihlais, kaſ lab tad Jesus tohſ behrinus ſwehtiſa, kād tee neneeka newarr fanemt jeb eedabuht? Waj Jesus tilkai neekus darrija? Nu kād tee to ſwehtiſu warreja fanemt un ſchelastibu eedabuja, tad tee arri to kristiſas ſwehtiſu warr fanemt.

Bapt.: Bet arri tee Kristus mahzekli behrinus nekriſtija!

Atbildu: uſſchkerri: Apuf. darb. 16, 33. un laſſift: un wiſch, tas zeetuma fargs, tilka kristihts un wiſſi tee ſawoji un Ap. darb. 16, 15.

Atbildu: dr. mihlais, kaſ tad tewim to fluddinajis, ka tee ſawoji tilkai tee leeli zilweki? Bräſſi tatschu, kād lahdſ nammatchws falko: "es tewi apmekleſchu ar teem ſawejem" waj tad wiſch ſawus behrnuſ prahtā neturr. Parahdi mannim tatschu, fur ſtahw rafſihts, ka behrnuſ nebuhs kristiht?

Bapt.: „Gan neſtahw, ka wiſſus nebuhs kristihts, tatschu arri neſtahw ka behrnuſ buhs kristiht.“

Atbildu: uſſchkerri Matt. 28, 19. tad laſſift: eita un darrait par mahzekeem wiſſus laudis. Zaur ko? tohſ kristidami eekſh un ta j. un tohſ mahzidami. Paprečsch buhs kristiht, tad buhs mahzicht un ta buhs wiſſus laudis par Kristus mahzekeem pataſiht.

Bet behrni nau laudis!

Atbildu: Kas tad? waj lohpi? Apmeerinajees, it ſmalki pehz wahrdeem pahrtulkohts muhsu wallodā ſkann ta: Eita un darrait par mahzekeem wiſſas tautas un t. j. un pee tautas tatschu behrni peektihit jeb waj pa wiſſu paſauli lahdū tautu bes behrneem warri peerahdiht?

Bapt.: Tatschu ſtahw rafſihts: kaſ tizz un tohp kristihts u. t. p.

Atbildu: riſtigi, ſhee wahrdi iſteiſ, ka abbeam waijaga kohpā buht, tizzibai un kristibai un kristibai un tizzibai. Zaur kristibu Deewa mums to ſpehku dohd pee dſhwas tizzibas tilt, zaur tizzibu mehs to Deewa ſchelastibu fanemiam un dach labſ behrnuſ jau dſtaki eekſh tizzibas teek ne kā dach labſ leels zilweks, jo pats Jesus falka: ja juhſ ne paleezeet it kā tee behrni, tad juhſ Deewa walſtiba newarrait ee-eet. Kad nu paſcham leelam zilwekam par behrnu ſopaleek, zik dauds wairahk behrnuſ warr kristiht.
(Uſ vreelſhu betgums.)

Grahmatu ſtats.

Riſgā, pee N. Kymmel ir dabuhnamas ſchis trihs grahmataſ: Elementar-Gesangſchule auf Grundlage eines einfachen, das Verſtändniſ der Notenschrift vermittelnden Ton-ziffern-Systems von A. Schaefer.

Tadeht ka tonuzipparſ ta weeniga tonuzihme, zaur kuru eespehjams wiſſus, arri latru muſika nepratteju (neſpehletaju) iſaudſeht par droſchu trahpitaju no lappas; un mineta grahmata aſkal ta weeniga, fur ſchi metode jo iſkohyta — tadeht wajaga ſchij grahmatai ari buht tai wiſſendrigakai prečsch dſedahtmahzishanas wirs muhsu mihlahs planetes. — Bil-weka gars ir meesas waldneeks, labſirdihgs waldneeks appalſchneeka laimi miſledams, nekad nevaleek ſtahwot pee taſh wehleſchanahs ween: faut jelle buhtu mans appalſchneeks pahtizzis, apgehrbees un paheids! bet leek ſawas waldneela rokas pee dahrba, turredamees zeeti pee ſcheem wahrdeem "par obtru waldih t ir: to ar waru pee wiſa paſcha (ta appalſchneeka) lablahſchanas peespeet." Tadeht neapdohmajatees wiſ dauds: buhs man to grahmata eerest jeb ne? un neatlaſchatees, faut arri dascham, eekam mahzicht ſahks, wehl paſcham pee ſewis buhs dauds fo gludingaht un poſt, bet — ja ſawu dahrbu im ſirdsmeeru mihlejam, ſawu ſkolneku, ſawas tautas un zilwezibas garigu attihiſtichanos wehlejamees; ſkolneku mihleſtibu lids fappam iſpelnitees gribam; — tad eegahdajatees to tuhliht un proti: prečsch ſkolataja to ar prečschwahrdu un notehm (tur atrodahs notes wiſſas dſeesminas trihſbalſig) un prečsch behrneem aſkal to bes notehm. Taſh dſeesmas ir jaukas jo jaukas. I. un II. baſſ ſkolatajam paſcham zippards ſapahrzel. Prečsch lat-weeſch ſkolahm naht flah t ee ſakras grahmataſ weeng ſokna ar latweeſch ſtahw dſeesmu-wahrdeem prečsch wiſſahm wiňahm 3 balsigahm dſeesmahm un kanoneem. Jau taſh mehginaſhanas (taſh ir wiſſas bes wahrdeem) trahpischanā un taſteſchanā ween nau ar nauđu aismaksajamas. Taſh iſmazitees ir tas pats, kaſ pee laſſiſchanas „abz“ zauri iſet. Nebuhtu ta leeta til ſwariga un uſſlaweſchanas zeeniga, tad ne mutti neatvehrtu.

Deutsche Sprach- und Rechtschreiblehre für den Elementar-Unterricht I. und II. Stufe von A. Schaefer.

Otru til derigu grahmatu, kā ſchi, wehl neesmu atradis. Wahrbaudat paſchi. — na G.